

महाराष्ट्र विधानसभा
दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम
शुक्रवार, दिनांक ३० डिसेंबर, २०२२
(सकाळी ०९.०० ते १०.४५ वाजेपर्यंत)

(अ) लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये) :-

(गुरूवार, दिनांक २९ डिसेंबर, २०२२ रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या परंतु पुढे ढकलण्यात आलेल्या लक्षवेधी सूचना क्रमांक १ ते ७)

(१) श्री.रविंद्र वायकर, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे आदिवासी विकास मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"मुंबईतील गोरेगांव पूर्व आरे कॉलनीमधील २७ आदिवासी पाडयांमध्ये सुविधांचा अभाव असल्याचे निदर्शनास येणे, सदर आरे कॉलनीतील अंतर्गत रस्त्याची झालेली अत्यंत दयनीय अवस्था, तसेच येथील स्थानिक रहिवाशी बांधवाना दयनीय रस्त्यांवरून वाहतूक करण्यात येत असलेल्या अनेक अडचणी, त्यामुळे मोठ्या प्रमाणात होत असलेले अपघात, वृद्ध, लहान मुले, गरोदर महिला आदिंना गैरसोयीला करावा लागत असलेला सामना, सदरहू रस्ते आरे दुग्ध्यविकास विभागाच्या अखत्यारित येत असून या रस्त्याच्या दुरुस्तीकरिता अदयापी निधी उपलब्ध न होणे, आरेतील व आदिवासी पाडयांतील सिमेंट/डांबरी रस्त्याकरिता प्रस्ताव तयार असून अंतिम मंजूरीकरिता प्रलंबित असणे, तसेच या आदिवासी बांधवाचे त्याचठिकाणी पुनर्वसन करण्याबाबत होत असलेली मागणी, याकरिता सातत्याने शासनाकडे केलेला पाठपुरावा, परंतु शासनाकडून होत असलेली चालढकल, आदिवासी बांधवाचे जीवनमान उंचविण्याकरिता त्यांच्या आदिवासी बांधवाचा विकास करणे गरजेचे असल्याने त्याकरिता भरीव निधी उपलब्ध करून देऊन एकाच ठिकाणी त्यांच्या उपजिविकेसहित त्यांचे पुनर्वसन करण्याबाबत तसेच आदिवासींच्या व्यतिरिक्त आरेमध्ये १० हजार गरीब कुटुंब राहत असून त्यांनादेखील परिपूर्ण सोयीसुविधा मिळत नाही याकरिता त्यांचे एसआरए च्या धर्तीवर पुनर्वसन करण्याबाबत शासन स्तरावर करावयाची कार्यवाही, त्याचबरोबर जोगेश्वरी मधील प्रतापनगर, मजासगांव टेकडी, दत्तटेकडी, शिवटेकडी ते दुर्गानगरयेथील झोपड्यांचा पुनर्विकास एनडी झोनमुळे रखडलेला असणे, या भागात असलेल्या गगनचुंबी इमारतीना

ना हरकत प्रमाणपत्र उपलब्ध होणे, परंतु प्रतापनगर, शिवटेकडी ते दुर्गानगर येथील इमारतींना ना हरकत प्रमाणपत्र देतांना अनेक निकषाचा बडगा दाखविण्यात येणे, एकाच भागात परवानगी देतांना दुजाभाव शासनाकडून केला जाणे, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, येथील स्थानिक रहिवाश्यांकडून पुनर्वसनाची होत असलेली मागणी, परिणामी आदिवासी तसेच स्थानिक रहिवाशी बांधवामध्ये पसरलेले असंतोषाचे व संतापाचे वातावरण, शासनाप्रती निर्माण झालेली तीव्र संतापाची भावना, शासनाने आदिवासीच्या प्रश्नांकडे गांभीर्याने लक्ष घालून रस्ते व पुनर्वसन करण्याबाबत शासन स्तरावर करावयाची कार्यवाही व याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका."

- (२) सर्वश्री. प्रशांत ठाकूर, महेश बालदी, समीर कुणावार, श्रीमती मनिषा चौधरी, श्री.अमित साटम, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

“नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळ परिक्षेत्रात नगरनियोजनाकरिता शासनाने सिडको अंतर्गत नैना प्राधिकरणाची स्थापना केली असणे, जवळपास आठ वर्षांचा कालावधी होऊनसुद्धा नैना प्राधिकरणाने गावठाण अंतर्गत कुठल्याही प्रकारे गावांचा विकास केला नसणे, नैना अंतर्गत येणा-या अनेक ग्रामपंचायत हद्दीतील जवळपास शेकडो इमारती मोडकळीस आल्यामुळे राहण्यासाठी धोकादायक झाल्या असणे, नैनाच्या संवेदनहीन काराभारामुळे निरनिराळ्या इमारतींचा पुनर्विकास रखडला असणे, इमारतींच्या पुनर्विकासाअभावी गेल्या वर्षभरात इमारतींचे स्लॅब कोसळण्याच्या घटनांमध्ये वाढ झाली असणे, डिसेंबर २०२२ मध्ये नैना क्षेत्रातील सुकापूर ग्रामपंचायत हद्दीतील मोडकळीस आलेल्या इमारतीतील स्लॅब कोसळून १२ वर्षांच्या मुलाचा मृत्यू झाला असणे, नैना प्राधिकरणाकडून मोडकळीस आलेल्या इमारतींच्या पुनर्बांधणी संदर्भात सिडकोने अद्यापपर्यंत कोणताच धोरणात्मक निर्णय घेतलेला नसणे, पुनर्बांधणी अभावी धोकादायक इमारतींमध्ये आपला जीव मुठीत घेऊन रहावे लागत असल्यामुळे नागरिकांच्या मनात प्रचंड भितीचे वातावरण निर्माण झाले असणे, त्यामुळे शासनाने नैना परिक्षेत्रातील ग्रामपंचायत हद्दीतील मोडकळीस आलेल्या इमारतींच्या पुनर्बांधणीबाबत धोरणात्मक निर्णय घेण्याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

- (३) श्री.रणधीर सावरकर, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"अकोला (शिवणी) येथील विमानतळ विस्तारीकरणाचे काम गेल्या अनेक वर्षांपासून केवळ जमीन भूसंपादन अभावी रखडलेले असणे, विमानतळ विस्तारीकरणाचे काम त्वरित करावे या करिता लोकांची व लोक प्रतिनिधींची सतत व दीर्घकालीन मागणी

असणे, हवाई वाहतुकी अभावी पश्चिम विदर्भातील औद्योगिक व आर्थिक विकास खुंटणे, पश्चिम विदर्भाचा विकास साधण्याचे दृष्टीने अकोला विमानतळाची स्थापना सन १९४३ साली होणे राज्यातील तत्कालीन २० विमानतळांपैकी एक अकोला विमानतळ असणे, विमानतळाची धावपट्टी विस्तारित करण्यासाठी आवश्यक ६०.६८ हे. जमीन डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ, अकोला यांचे कडून हस्तांतरित झालेली असणे, तथापि आवश्यक २०.२४ हेक्टर खाजगी जमीन अद्याप संपादित न झाल्याने विमानतळ विस्तारीकरणाचे काम रखडणे, खाजगी जमीन संपादनासाठी आवश्यक निधी मागणी प्रस्ताव शासन मंजूरीच्या प्रतीक्षेत असणे, याबाबत सन २०२२ च्या विधानसभा दुसरे अधिवेशन (पावसाळी) मध्ये चर्चा घडून येणे, खाजगी जमीन संपादनासाठी मागणी केलेला निधी उपलब्ध करून देण्यात येईल अशी शासनाच्या वतीने सभागृहात घोषणा करणे, सदर लक्षवेधी सूचनेच्या उत्तरात अकोला विमानतळाकरिता पूर्वी मागणी केल्याप्रमाणे वित्तीय तरतूद करावी अशा आशयाचे पत्र महाव्यवस्थापक, भारतीय विमान प्राधिकरण यांनी शासनास कळविण्यात आल्याचे तसेच सदर प्रस्तावास मा. मुख्यमंत्री महोदयांची मान्यता प्राप्त आहे असे स्पष्ट करण्यात आलेले असणे, निधी अभावी राज्य शासनाकडून खाजगी जमीन अधिग्रहण करण्यात होत असलेली चाल ढकल, तसेच सदर विमानतळ विस्तारीकरणाचे काम तातडीने सुरु होत नसल्याने पश्चिम विदर्भातील अकोला, यवतमाळ, बुलढाणा, वशिम, हिंगोली या पाच जिल्हयांचा विकास खुंटत झाला असल्याची नागरिकांची भावना निर्माण होणे याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(४) श्री.बच्चू कडू, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"राज्यात अनुसूचित जाती तसेच अन्य प्रवर्गासाठी घरकुल योजना शासनातर्फे राबविण्यात येत असणे, घरकुल योजनेमुळे लाखो गरीब लाभार्थ्यांना निवाऱ्याची सोय उपलब्ध होणे, मात्र या योजनेची व्याप्ती मर्यादित असल्याने राज्यातील लाखो पात्र लाभार्थी या योजनेपासून वंचित राहणे, राज्यातील ओबीसी प्रवर्गातील तसेच खुल्या प्रवर्गातील लाखो लोक अत्यंत हलाखीच्या परिस्थितीत जगत असूनही या योजनेचा लाभ मिळत नसल्यामुळे निवाऱ्या पासून वंचित राहणे, त्याचप्रमाणे राज्यातील विधवा, परित्यक्ता, घटस्फोटित, महिला यांचा ही समावेश या योजनेत नसल्याने आणि दिव्यांग व्यक्तींचाही समावेश नसल्याने राज्यातला एक मोठा वर्ग निवाऱ्याच्या मूलभूत गरजेची पूर्तता होण्यापासून दूर राहिला असणे, राज्य शासनाने या वर्गाची सातत्याने उपेक्षा केल्यामुळे राज्यातील ओबीसी, तसेच खुल्या प्रवर्गातील अतीगरीब, दिव्यांग, विधवा, परित्यक्ता, घटस्फोटित महिला या सर्वांमध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष, राज्य शासनाने या वर्गाची तातडीची गरज लक्षात घेऊन या वर्गाचा समावेश घरकुल योजनेत करण्याची या वर्गासाठी

स्वतंत्र घरकुल योजना राबविण्याची आवश्यकता, शासनाने यासंदर्भात तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(५) श्री.वैभव नाईक, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे ग्रामविकास मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"सन २०२०-२१ मध्ये जिल्हा नियोजन समितीने सिंधुदुर्ग जिल्हा परिषद विभागाला नाविन्यपूर्ण योजनेतून प्राथमिक शाळांना वॉटर प्युरिफायर पुरविण्याकरीता २ कोटी रुपये मंजूर करणे, जिल्हा नियोजनच्या नाविन्यपूर्ण योजनेतर्गत निधी देतांना परिपूर्ण मागणी प्रस्ताव जिल्हा परिषद सर्वसाधारण सभेच्या मान्यतेने जिल्हा नियोजन समितीकडे जाणे आवश्यक असणे, तथापी जिल्हा परिषदेने कोणत्याही प्रकारची अधिकृत मागणी केलेली नसतांनाही जिल्हा नियोजनमधून २ कोटी रुपये मंजूर करणे, त्यामुळे यासंदर्भात संशय निर्माण होणे, तसेच वॉटर प्युरिफायरची किरकोळ बाजारात १४९९९/- रुपये खरेदी किंमत असतांना १९९००/- रुपये प्रमाणे १००५ वॉटर प्युरिफायर खरेदी करणे, सदर खरेदीमध्ये जवळपास ५० लाख रुपयांपेक्षा जास्त भ्रष्टाचार होणे, सदर प्रकरणी जि.प.सर्वसाधारण सभेत जि.प.सदस्यांनी तक्रारी केल्यानंतर मा.मुख्यकार्यकारी अधिकारी, जि.प.सिंधुदुर्ग यांनी मा.अतिरिक्त मुख्यकार्यकारी अधिकारी, जि.प.सिंधुदुर्ग यांना चौकशी अधिकारी म्हणून नेमणूक करून चौकशीचे आदेश देणे, सदर चौकशीचा अहवाल दि.०१/११/२०२१ रोजी मुख्यकार्यकारी अधिकारी, जि.प.सिंधुदुर्ग यांना सादर करण्यात येणे, सदर अहवालात अनियमितता झाल्याबाबत स्पष्ट नमूद करण्यात येणे, सदर प्रकरण पुढील कार्यवाहीसाठी मुख्यकार्यकारी अधिकारी, जि.प.सिंधुदुर्ग यांनी विभागीय आयुक्त, कोंकण विभाग यांच्याकडे सादर करणे, परंतु अद्यापही अनियमितता व भ्रष्टाचारास जबाबदार असणार्यांवर कोणतीच कारवाई न होणे, याप्रकरणी कार्यवाही करण्यास विभागीय आयुक्त, कोंकण विभाग यांच्याकडून जाणीव पूर्वक दुर्लक्ष होत असणे, शासनाने याप्रकरणी तात्काळ चौकशी करून या गैरव्यवहारा जबाबदार असणार्यांवर व त्यांना पाठिशी घालणार्या संबंधित अधिकार्यांवर कठोर कारवाई करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने केलेली कार्यवाही वा उपाययोजना."

(६) श्री.राजेश पाडवी, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उद्योग मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"नंदुरबार जिल्हा आदिवासी बहुल असणे, नंदुरबार जिल्ह्याची निर्मिती एक जुलै १९९८ साली झाली असणे, मात्र आजही आदिवासी समाजातील मुख्य समस्या कमी झाल्या नसणे, त्यामुळे समाजातील दारिद्र्य, बेरोजगारी, कुपोषण यासारख्या समस्या ऐरणीवर येणे, पर्यायाने रोजगारासाठी जिल्ह्यातील आदिवासी समाज मोठ्या प्रमाणात

परराज्यात स्थलांतरीत होत असणे, जिल्ह्यातील सहाही तालुक्यात साधारणतः ऑक्टोबर महिन्यापासून सुमारे जिल्ह्यातील ६०% आदिवासी कुटुंब व जिल्ह्यातील एकूण गावापैकी ५३% गावांमधून आदिवासी कुटुंब रोजगाराच्या शोधात हंगामी स्थलांतर होत असणे, स्थलांतरामुळे कुटुंबांने पोषण, व्यसनधीनता मुला बाळांच्या संगोपनाकडे, शिक्षणाकडे, आरोग्याकडे दुर्लक्ष होत असणे, जिल्हा निर्मित झाल्यापासून शासनाची उदासीनता व ठोस उपाययोजना दिसून न येणे, जिल्हाच्या समस्यांच्या निवारणासाठी शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(७) श्रीमती गिता जैन, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे कामगार मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

“मे. जे. कुमार इन्फ्रास्ट्रक्चर लि. यांना मेट्रो लाईन नं. ९ भाईंदर ते दहिसर पर्यंतचा मेट्रो प्रकल्प राबवत असणे, सदर प्रकल्पात मे. जे. कुमार इन्फ्रास्ट्रक्चर लि. यांच्या मार्फत अनेक सुरक्षा रक्षकांची नेमणूक करण्यात आलेली असणे, सदर सुरक्षा रक्षकांकडून फॅक्टरी अॅक्ट १९४८ अन्वये आठवड्याची एक दिवस सुट्टी न देणे तसेच त्यांच्याकडून आठवड्याचे ४८ तासापेक्षा अधिक तास काम करून घेण्यात येणे. ठाणे जिल्ह्यांकरिता सुरक्षा रक्षकांकरिता किमान वेतन कायदानुसार त्यांना १३,१७४ रुपये वेतन देणे कायदाने बंधनकारक असतानाही मे.जे.कुमार इन्फ्रास्ट्रक्चर लि. सदरच्या कंपनीकडून ११,००० रुपयात सुरक्षा रक्षकाची नेमणूक करण्यात येणे, सदर प्रकरणी संबंधीत विभागाने जातीने लक्ष घालून मे. जे. कुमार इन्फ्रास्ट्रक्चर लि. व त्यांना सुरक्षा रक्षक पुरविणारे कंपनी ह्यांच्यावर फौजदारी कारवाई करण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी मा.कामगार आयुक्त, ठाणे जि. आणि अध्यक्ष / सचिव, सुरक्षा रक्षक मंडळ बृहन्मुंबई आणि ठाणे जि., तसेच मा. आयुक्त, मुंबई महानगर विकास प्रदेश प्राधिकरण यांच्याकडे पत्रव्यवहार करून हि संबंधीत विभागांचे हेतुपुरस्सर सदर बाबतीत होणारे अक्षम्य दुर्लक्ष यावर शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

(८) श्री.चंद्रकांत नवघरे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"हिंगोली जिल्ह्यातील वसमत येथिल जितुर फाटयालगत मॉडर्न मार्केटसाठी जागा आरक्षित असणे, मॉडर्न मार्केटसाठी आरक्षित असलेली जागा आता हळद संशोधन केंद्रासाठी देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन असल्याचे निदर्शनास येणे, मॉडर्न मार्केट हा महत्त्वाकांक्षी प्रकल्प वसमत तालुका व हिंगोली जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांच्या व व्यापाऱ्यांच्या प्रगतीला हातभार लावणारा प्रकल्प असल्याने सदर प्रकल्प त्या जागी कार्यन्वित झाल्यास पाच हजार पेक्षाही अधिक सुशिक्षित बेरोजगारांना रोजगार देणारा

प्रकल्प असणे, त्यामुळे मॉडर्न मार्केटसाठी आरक्षित असलेली जागा हळद संशोधन केंद्रास देण्याऐवजी ते केंद्र अन्य ठिकाणी उभारणे संयुक्तीक असेल अशी मागणी तेथिल नागरीक व स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी शासनाकडे केली असणे, परंतु त्याबाबत शासनाकडून अद्यापही कोणतीही कार्यवाही केलेली नसणे, परिणामी तेथिल नागरीकांमध्ये निर्माण झालेले असंतोषाचे वातावरण व शासना प्रती चिडीची भावना असणे, मॉडर्न मार्केटसाठी राखीव असलेल्या जागेत अन्य प्रकल्प उभारण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(९) **श्रीमती सीमा हिरे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-**

"नाशिक महानगरपालिका हद्दीमध्ये सर्व्हे न. २५० मौजे म्हसरोळ शिवार नाशिक येथील मिळकतीचे नाशिक महापालिकेने भूसंपादन करून, त्या बदल्यात विकास हक्क प्रमाणपत्र (डीआरसी/टीडीआर) हे ना विकास क्षेत्र मूल्यांकन विभाग (१६.१४) च्या बदल्यात मूल्यांकन विभाग (१६.२२) बदल करून, अंदाजे ८० करोड चे अतिरीक्त बिल्टअप क्षेत्राचे डीआर / टीडीआर मूल्यांकन झोन बदलले असल्याने सन २०१८ मध्ये निदर्शनास आले असणे, याप्रकरणी नाशिक महानगरपालिकेतील अधिकाऱ्यांनी परस्पर संगनमत करून, शासनाची व नाशिक महानगरपालिकेची फसवणूक केली असल्याचा जनतेमध्ये संशय निर्माण होणे, यासंदर्भात चौकशी करून संबंधित दोषी अधिकाऱ्यांवर कारवाई करण्याची जनतेकडून होत असलेली मागणी, तरी या संपूर्ण प्रकरणाची चौकशी करून, संबंधित दोषींवर कारवाई करण्याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(१०) **श्रीमती मेघना साकोरे-बोर्डोकर, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-**

"शासनाच्या जलसंधारण विभागातील उपविभागीय जलसंधारण अधिकारी, परभणी श्री.प्रशांत भगवानसिंह कच्छवा हे जलसंधारण विभागात सलग ७ वर्षे प्रतीनियुक्तीवर असल्याची बाब निदर्शनास येणे, जलसंपदा विभागाकडून मृद व जलसंधारण विभागाकडे होणारे समावेशन बंद करण्याबाबत दि.४.९.२०१९ रोजीच्या शासन निर्णयामुळे तरतुद असताना श्री. कच्छवा हे जलसंपदा विभागाचे ना-हरकत प्रमाणपत्र न घेता व त्यांचे सेवाप्रकरण न्यायप्रविष्ट असताना तसेच, शासनाने त्यांच्याबाबत दोनवेळा न्यायालयात शपथपत्र दाखल केले असताना सुध्दा शासनाने त्यांना जलसंधारण विभागात दि.३०.११.२०२२ रोजी सामावून घेतले असल्याची बाब निदर्शनास येणे, त्यांना सातत्याने सहाय्य करणारे जलसंधारण विभागाचे अवर सचिव, श्री. अंबादास

चंदनशिवे यांच्यावरही बरेच आरोप झाले असताना व त्यांचा कार्यकाळ त्या विभागात ६ वर्षांपेक्षा अधिक झाला असताना शासकीय कर्मचारी बदली अधिनियमानुसार त्यांची बदली न करता त्यांनाही त्याच पदावर कार्यरत ठेवण्यात येणे, श्री. कच्छवा यांनी श्री. कविराज कुचे नामक व्यक्ती वरिष्ठ जिल्हा संधारण अधिकारी, परभणी या पदावर आल्यानंतर त्यांना जिवे मारण्याची धमकी दिल्याने त्यांच्यावर सिडको पोलीस ठाणे, औरंगाबाद येथे फौजदारी गुन्हा दाखल झाला असणे, जलसंधारण विभागातील अधिकारी श्री. शिवाजी भैरड यांचा दि. ११.१.२०२० रोजी मृत्यू झाल्यानंतर त्यांच्या विधवा पत्नीने सेवानिवृत्ती वेतन मिळण्याकरिता शपथपत्र सादर करून व शासनाचे ना-हरकत प्रमाणपत्र मिळाले असताना सुध्दा तिला मानसिक त्रास देऊन त्यातच तिचे दि. १७.४.२०२२ रोजी निधन झाले असल्याची बाब निदर्शनास येणे, त्यांच्या अनाथ मुलांना सुध्दा निवृत्ती वेतन देण्यास जाणुनबुजुन टाळाटाळ केल्याची बाब निदर्शनास येणे, याबाबत मा. मुख्यमंत्री व मा.उपमुख्य मंत्री महोदयांकडे लेखी तक्रार दिली असणे, जलयुक्त शिवार योजनेतर्गत धामोंडा-नालाखोली करणाच्या कामात प्रशासकीय मान्यता व वरिष्ठांचे आदेश नसताना सुध्दा कंत्राटदारांना हाताशी धरून शेकडो बोगस कामे केली असल्याची बाब जिल्हाधिकारी, परभणी यांनी दि.२४.१२.२०१९ रोजी लेखी पत्रान्वये विभागीय सचिवांच्या निदर्शनास आणल्यानंतरही श्री. कच्छवा यांच्याविरुद्ध अद्यापपर्यंत कोणतीही कारवाई न होणे, किंबहुना शासनाविरुद्ध वारंवार न्यायालयात आव्हान याचिका दाखल करून प्रकरण न्यायप्रविष्ट ठेवणे, जिल्हा नियोजन समितीच्या आढावा बैठकीत श्री. कच्छवा हे सातत्याने गैरहजर असल्याची बाब जिल्हाधिका-यांनी विभागास कळविल्यानंतरही त्यांच्याविरुद्ध कारवाई न होणे, लोकसभा निवडणूक कामकाजामध्ये त्यांच्याकडून हलगर्जीपणा व दिरंगाई आढळून आल्यामुळे जिल्हाधिका-यांकडून दि. ३.४.२०१९ रोजी निलंबन केले असताना व १४ महिन्यांच्या निलंबनानंतर दि. १.७.२०२० रोजी ते पुन्हा सेवेत रुजू झाल्यानंतर सुध्दा त्यांना शासनाकडून बदली न होता त्याच पदावर कार्यरत ठेवल्याची बाब निदर्शनास येणे, अशा बहुविधगुणसंपन्न, भ्रष्टाचारी व मुजोर अधिका-याला त्यांच्याविरुद्ध चौकशी करून सेवेतून काढून टाकण्याची परिस्थिती निर्माण झाली असताना त्याला शासकीय सेवेत ठेवण्यात आले असल्याची बाब उघड-उघड स्पष्ट होत असल्याने या अधिका-यांविरुद्ध तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(११) श्री.नरेंद्र भोंडेकर, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"अनुसूचीत जाती, अनुसूचीत जनजाती व इतर मागासवर्गीय लोकांचे लोकजीवन सामाजिक व आर्थिक दृष्ट्या सुधारण्यासाठी राज्य शासनाने विविध योजना आखलेल्या असणे, सदर योजनेचे नियोजन करून आर्थिक वर्षाकरीता अंदाजपत्रकात निधीची तरतुद करण्यात येणे, परंतु आर्थिक वर्षासाठी तरतुद केलेला निधी वर्ष अखेर खर्च न झाल्यामुळे

आर्थिकदृष्ट्या मागास असलेल्या वर्गास या तरतुदीच्या लाभापासून वंचित राहण्याची गंभीर बाब निदर्शनास येणे, अनूसूचीत जाती, अनूसूचीत जमाती व इतर मागासवर्गीय लोकांकरीता शासनाने केलेली निधीची तरतुद ही आर्थिक बाबीपुरतीच मर्यादीत न राहता सामाजिक, शैक्षणिक, सांस्कृतिक आणि इतर बाबींशी निगडीत असणे, त्यामुळे मागासवर्गीय लोकांचा सर्वभौमुख विकास होण्यास विलंब होणे, याकरीता कारणीभूत अधिकाऱ्यांवर कुठल्याप्रकारची कार्यवाही न होणे, त्यामुळे अनेक वर्षांपासून मागासवर्गीय समाज विकासापासून वंचित असणे, याबाबत विविध संघटनेच्या माध्यमातून शासनाचे ध्यानाकर्षण करण्याकरीता अनेक निवेदने दिलेली असणे, तसेच लोकप्रतिनिधींच्या माध्यमातून याबाबत शासनस्तरावर पत्रव्यवहार करूनसुद्धा संबंधितांवर शासनाच्यावतीने कोणतीही कार्यवाही न होणे, त्यामुळे मागासवर्गीय समाजामध्ये शासनाप्रती असलेली तिब्र संतापाची लाट, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(ब) : अर्धा-तास चर्चा (म.वि.स. नियम ९४ अन्वये) :-

(गुरूवार, दिनांक २९ डिसेंबर, २०२२ रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या परंतु पुढे ढकलण्यात आलेल्या अर्धा-तास चर्चेच्या सूचना क्रमांक १ व २)

(१) श्री. कुणाल पाटील, वि.स.स. पुढील सार्वजनिक महत्वाच्या बाबींवर चर्चा उपस्थित करतील.

"धुळे तालुक्यातील अनेक शेतकऱ्यांनी शेती पंपासाठी विद्युत कनेक्शन मिळविण्यासाठी पैसे भरलेले असले तरी त्यांना अद्यापपावेतो विद्युत कनेक्शन देण्यात आलेले नसणे, वीज पुरवठा सुरळीत व्हावा यासाठी शेतकऱ्यांकडून सिंगल फेज ट्रान्सफॉर्मरची मागणी करण्यात आलेली असणे, नवीन वस्त्यांमध्ये व आदिवासी वस्तीत इलेक्ट्रिक पोलची कामे प्रलंबित असणे, शेती पंपाचे नादुरुस्त ट्रान्सफॉर्मर वेळेवर बदलून मिळत नसणे, ग्रामीण भागात इलेक्ट्रिक पोलच्या तारा नादुरुस्त असून त्या बदलून नवीन पोलची मागणी शेतकरी बांधवांकडून करण्यात येणे, ग्रामपंचायतीच्या नळ पाणीपुरवठा योजनेसाठी नवीन ट्रान्सफॉर्मरची मागणी होणे, वाढीव वीज बिलाबाबत ग्राहकांच्या अनेक तक्रारी असणे, ग्रामीण भागात, शेती शिवारात विद्युत तारा लॉबकळलेल्या अवस्थेत असणे, त्यामुळे नागरिकांच्या जीवाला धोका निर्माण होणे, ग्रामीण भागातील सामान्य जनता व शेतकरी बांधवांच्या अनेक समस्या व विविध मागण्या असून या मागण्यांकडे

शासनाचे होत असलेले दुर्लक्ष, धुळे तालुक्यातील ऊर्जा विषयी समस्या मार्गी लावण्यासाठी शासनाने जास्तीचा निधी तातडीने मंजूर करून देण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(२) अॅड. पराग अळवणी, वि.स.स. पुढील सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीबर चर्चा उपस्थित करतील.

"मुंबईतील विमानतळ परिसरातील इमारती या ५० वर्षाहून अधिक काळापासून अस्तित्वात असणे, अनेक इमारती या जीर्ण अवस्थेत असून काही मोडकळीस आल्या असल्याचे निदर्शनास येणे, येथील इमारती दोन ते तीन मजल्याच्या असून उंचीची मर्यादा असल्याने या इमारतींना लागू करण्यात आलेल्या चटई क्षेत्रफळात सदर इमारतींचा पुनर्विकास शक्य होत नसणे, सदर एअरपोर्ट रनवे फनेलमध्ये येणाऱ्या इमारतींचा पुनर्विकास करताना अतिरिक्त एफएसआय व टीडीआरचा लाभ मिळण्यासाठी प्रारूप विकास नियंत्रण नियमावली २०३४ मध्ये विशेष तरतूद करण्याबाबत तत्कालीन मुख्यमंत्री यांनी निर्देश दिलेले असणे, याबाबत नगरविकास विभागाकडे पाठविलेल्या प्रस्तावाबाबत शासनाने अंतिम निर्णय घेण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(सकाळी ११.०० वाजता)

एक : प्रश्नोत्तरे.

(अ) अल्पसूचना प्रश्न

"पुणे शहरातील बालकांना गोवर या घातक आजाराची झालेली लागण" या विषयावरील श्री.चेतन तुपे, वि.स.स. यांचा अल्पसूचना प्रश्न क्रमांक ५६४४३.

(ब) तारांकित प्रश्न.

(क) तारांकित प्रश्नाबाबतची अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.

वने मंत्री : "राज्यात ३३ कोटी वृक्ष लागवडीसाठी राबविण्यात आलेल्या विशेष मोहिमेबाबत" या विषयावरील श्री. रमेश कोरगांवकर व इतर वि.स.स. यांचा दिनांक ३ मार्च, २०२१ रोजी उत्तरीत झालेल्या तारांकित प्रश्न क्रमांक २१८०९ च्या अनुपूरक प्रश्नोत्तराच्या वेळी दिलेल्या आश्वासनानुसार अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवतील.

दोन : कागदपत्रे सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे -

(१) उप मुख्यमंत्री : भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांचे (१) भूपृष्ठ सिंचनातील परिणामांवर निष्पादन लेखापरीक्षण अहवाल (२) सन २०२१-२०२२ या वर्षाचा विनियोजन लेखा अहवाल, (३) सन २०२१-२०२२ या वर्षाचा वित्तीय लेखा अहवाल खंड - एक व खंड - दोन सभागृहासमोर ठेवतील.

(२) वैद्यकीय शिक्षण मंत्री : महाराष्ट्र शैक्षणिक संस्था (अध्यापक संवर्गातील आरक्षण) अधिनियम, २०२१ कलम ४ च्या खंड (ब) अंतर्गत संशोधन संस्था म्हणून घोषित करणे व कलम ३ मधील तरतुदी सदर संस्थांना लागू न होण्याबाबत प्रसिध्द करणारी अधिसूचना क्रमांक-संकीर्ण-२०२२ / प्र.क्र.३४ /२०२२ / वैसेवा-२, दिनांक १७ नोव्हेंबर, २०२२ सभागृहासमोर ठेवतील.

तीन विधानसभा सदस्य अनुपस्थितीबाबतचा प्रस्ताव.

चार : विधानसभेने संमत केलेल्या विधेयकांना विधानपरिषदेची संमती व दोन्ही सभागृहांनी संमत केलेल्या विधेयकाला राज्यपालांची अधिसंमती मिळाल्याचे जाहीर करणे.

पाच : स्थगन प्रस्तावाच्या सूचना — (असल्यास) (म.वि.स. नियम १७ अन्वये)

सहा : लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये) :

(अ) (१) श्री.महेश लांडगे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"पिंपरी-चिंचवड नवनगर विकास प्राधिकरणाच्या विकासासाठी प्राधिकरणाने सन १९७२ पासून सन १९८३ पर्यंत शेतकऱ्यांच्या जमिनी संपादित केलेल्या असणे, अशा जमीनधारकांना त्यांच्या संपादित क्षेत्राच्या १२.५ टक्के जमीन परतावा करण्यासाठी पुरेसे क्षेत्र प्राधिकरणाकडे उपलब्ध नसणे, त्यामुळे त्यांच्या संपादित क्षेत्राच्या ६.२ टक्के एवढी जमीन संबंधित मालकास प्राधिकरणाच्या अटीच्या अधिन राहून वाटप करण्यात येणे, त्याअनुषंगाने अशा जमिनीचा परतावा करतांना २ चटई क्षेत्र एवढा निर्देशांक मंजूर करण्यात यावा अशी होत असलेली मागणी, त्या अनुषंगाने प्राधिकरणाच्या विकास नियंत्रण नियमावलीमध्ये आवश्यक ती सुधारणा करण्याची आवश्यकता, सन १९७२ ते १९८३ या कालावधीत संपादित केलेल्या जमिनीकरीता एकूण १०६ लाभार्थींना २६.०३ आर इतके देय क्षेत्र असणे, प्राधिकरणाने सन १९७२ ते १९८३ च्या शेतकऱ्यांसाठी २ चटई क्षेत्र निर्देशांक त्यामधील १५ टक्के वाणिज्य वारासह अनुज्ञेय करण्यासाठीचा प्रस्ताव राज्य शासनाच्या मंजूरीच्या प्रतिक्षेत असणे, त्यानुषंगाने पिंपरी-चिंचवडमधील भूमिपुत्रांना १२.५ टक्के जमीन परतावा देण्याबाबत शासनाने करावायाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(२) श्री.इंद्रनिल नाईक, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे ग्रामविकास मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"महाराष्ट्र शासनाच्या दिनांक १२ जानेवारी, २००४ च्या शासन निर्णयानुसार ग्रामपंचायतीचे विभाजन करण्यासाठी तांडे आणि आदिवासी गावांना १००० लोकसंख्येची अट असणे व मुळ ग्रामपंचायत पासून दुसऱ्या ग्रामपंचायतचे अंतर ३ कि.मी. असावे, अशी अट टाकण्यात आली असणे, सद्यस्थितीत महाराष्ट्रात अनेक तांड्यात लोकसंख्या वाढलेली असून अनेक तांडे वाड्यांना महसुली दर्जा प्राप्त झालेला असणे, परंतु, गटग्रामपंचायत असून त्यात ग्रामपंचायत स्तरावरील महसुली गावातील वाढामुळे विकासाला अडचण निर्माण झालेली असणे, तांडे आणि वाड्या यांच्या ग्रामपंचायत

विभाजनासाठी अंतराची व लोकसंख्येची अट रद्द करून महसूली तांड्यांना-वाड्यांना ग्रामपंचायत विभाजनाची परवानगी देण्याची होत असलेली मागणी, असे केल्यास शासनावर कोणताही मोठा आर्थिक बोझा पडणार नसणे, ग्रामपंचायत विभाजन करण्यासाठी अंतराची व लोकसंख्येची अट रद्द करून महसूली तांडे-वाड्यांना ग्रामपंचायत विभाजनाची परवानगी देण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(३) प्रा. वर्षा गायकवाड, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"मुंबईतील धारावी ही मोठी झोपडपट्टी असलेली वस्ती असून येथे विविध जाती, धर्माचे लोक राहत असणे, याठिकाणी लघु व मध्यम उद्योगधंदे असल्यामुळे धारावीची एक वेगळी ओळख असणे, धारावी पुनर्विकास प्रकल्प निविदा जाहिर होणे, त्याविरोधामध्ये मा. उच्च न्यायालयात मागील निविदा लागलेले लोक कोर्टात जाणे, पात्र/अपात्रतेविषयी निर्माण होत असलेला संभ्रम, मोठ्या प्रमाणात उठलेले अफवाचे जाळे, सदरील पुनर्विकास बाहेर होणार की त्याचठिकाणी याविषयी भिती निर्माण होणे, धर्मस्थळांबद्दल माहिती नसणे, तसेच येथील उद्योग (लघु/मध्यम) यांचे पुनर्वसन कसे होणार याबद्दल निर्माण झालेली साशंकता, मोठ्या वसाहतीत असलेले बालिका नगर, शाहू नगर यामध्ये निर्माण झालेली गंभीर परिस्थिती, याबाबत मा. मुख्यमंत्री यांना निवेदन दिलेले असणे, परंतु याकडे शासनाचे होत असलेले दुर्लक्ष, परिणामी येथील स्थानिकांत निर्माण झालेले चिंतेचे व असंतोषाचे वातावरण, याबाबत शासनाने लक्ष घालून पुनर्विकासात पारदर्शकता आणण्यासंदर्भात तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(४) श्री. रोहित पवार, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"अहमदनगर जिल्ह्यातील मौजे कुसडगाव तालुका जामखेड येथे राज्य राखीव पोलीस बल गटाचे पोलीस प्रशिक्षण केंद्र स्थापन करण्यास तत्कालीन शासनाने मान्यता देऊन दिनांक २६ जून, २०२० रोजी त्याबाबतचा शासन निर्णय निर्गमित केलेला असणे, सदर पोलीस प्रशिक्षण बांधकामाचे कार्यारंभ आदेश देऊन काम सुरू करण्यात येणे, तथापि सदरचे राज्य राखीव बलाचे प्रशिक्षण केंद्र कुसडगाव ऐवजी वरणगाव जिल्हा जळगाव येथे स्थलांतरित करण्याची जळगाव जिल्ह्यातील लोकप्रतिनिधींची मागणी पुढे करून विद्यमान उपमुख्यमंत्री महोदयांनी कामाची सद्यस्थितीत निधी वितरणाची व तत्सम बाबी विषयी माहिती मागविली असणे, परंतु मौजे कुसडगाव येथील प्रशिक्षण केंद्राचे ३० ते ४० टक्के काम पूर्ण झालेले असताना ते प्रशिक्षण केंद्र वरणगाव येथे स्थलांतरित करण्याची मागणी तांत्रिकदृष्ट्या समर्थनीय नसणे, परिणामी, कर्जत जामखेड तालुक्यासह

जिल्ह्यातील जनतेत व स्थानिक नागरिकांमध्ये पसरलेले प्रचंड असंतोषाचे व नाराजीचे वातावरण, सदर प्रशिक्षण केंद्र पुर्वी मंजुर झालेल्या ठिकाणीच मौजे कुसडगांव येथे होण्याबाबत मा. स्थानिक लोकप्रतिनिधी तसेच कर्जत जामखेड जिल्ह्यातील स्थानिक नागरीकांकडून होत असलेली मागणी, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(५) श्री.संजय सावकारे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"सन १९९५-९६ च्या दरम्यान हातनूर, ता.भुसावळ येथे पोलीस प्रशिक्षण केंद्र मंजूर करण्यात येणे, तत्कालीन गृहमंत्री तथा उपमुख्यमंत्री यांचे हस्ते सदर प्रकल्पाचे भुमीपुजन करणे, त्यानंतर मात्र काहीही कार्यवाही न होणे, कालांतराने २०१९ ला पोलीस प्रशिक्षण केंद्र ऐवजी तात्कालीन मुख्यमंत्रानी राज्य राखीव दलाचे प्रशिक्षण केंद्र घोषित करणे, गृहविभाग, शासन निर्णय क्र. APO ३६१५/प्र.क्र.१२२/पोल-३, दि.१३.०९.२०१९ रोजीच्या शासन निर्णयान्वे मौजे कोर्टी मोक्ता, ता बल्लारपूर, जि. चंद्रपूर येथे भारत राखीव बटालियन क्र. ४ व मौजे शिसा उदेगाव व हिंगणा शिवार, ता.अकोला, जि.अकोला येथे भारत राखीव बटालियन क्र.५ तसेच पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, हातनूर वरणगाव, ता.भुसावळ, जि.जळगाव येथे राज्य राखीव पोलीस बल गट क्र.१९ स्थापना करण्यास मान्यता देण्यात येणे, सदर केंद्रसाठी रु १०० कोटीचा निधी मंजूर करून पदनिर्मिती देखील करण्यात येणे, प्रशिक्षण केंद्र व पद निर्मितीबाबत सर्व शासकीय परवानग्या घेऊन मा.तत्कालीन राज्यपाल महोदयांच्या परवानगीने शासकीय परिपत्रक काढण्यात येणे सरकार बदलल्यानंतर केवळ एका सदस्यांच्या पत्राने कोणतीही प्रशासकीय प्रक्रिया पूर्ण न करता तसेच कोणतेही वैध कारण न देता सदर प्रशिक्षण केंद्र वरणगाव, भुसावळ येथून रद्द करून कुसडगाव, जि.अहमदनगर येथे निर्माण करण्यात मान्यता देण्यात येणे, हा खांदेश तथा विशेषतः जळगांव जिल्ह्यावर झालेला अन्याय, परिणामी खान्देशातील नागरिकांमध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष, राज्य राखीव पोलीस बल गट क्र १९ पुनश्च वरणगाव येथे स्थापित करण्याची आवश्यकता, यावर शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(६) श्री.शिवेंद्रसिंहराजे भोसले, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"सातारा जिल्ह्यातील जावळी तालुक्यातील पिण्याच्या पाण्याच्या टंचाईचा प्रश्न गेली अनेक वर्षे प्रलंबित असणे, सदर प्रश्न कायमस्वरूपी मार्गी लागण्यासाठी बोंडारवाडी धरण प्रकल्पाचे काम लवकरात लवकर कार्यान्वित होणे आवश्यक असणे, सातारा

मतदार संघातील जावली तालुका हा डोंगराळ व दुर्गम तालुका असणे, येथील पर्जन्यमान अधिक असले तरी पावसाळ्यात वाहून जाणाऱ्या पाण्यामुळे ऐन उन्हाळ्यात जनतेला तीव्र टंचाईला सामोरे जावे लागणे, जावळी तालुक्यातील केळघर व मेढा विभागातील पाणी टंचाई दूर व्हावी यासाठी वडारवा धरण प्रकल्प उभारण्यात यावा अशी येथील जनतेची अनेक वर्षांपासूनची मागणी असणे, या प्रकल्पामुळे येथील शेतकरी अथवा ग्रामस्थ प्रकल्पबाधित होणार नाहीत. त्यामुळे पुनर्वसन किंवा प्रकल्पबाधितांसाठीचा कोणता आर्थिक बोजा शासनावर पडणार नाही. तसेच या प्रकल्पामुळे पिण्याच्या पाण्याची टंचाई दूर होण्याबरोबर शेतीलाही पाणी मिळणार आहे. वोडारवाडी प्रकल्पाच्या कामाबाबत शासन पातळीवर संबंधित विभागाच्या अधिकाऱ्यांसमवेत तीन चार वेळा बैठकाही झाल्या आहेत. सदरचा प्रकल्प महाराष्ट्र जिवन प्राधिकरण यांचे मार्फत जलसंपदा विभागाकडे ठेव पध्दतीने करावयाचा आहे. प्रकल्पास मंजुरी मिळाली असली तरी जलसंपदा विभागाच्या सातारा कार्यालयाकडून ट्रायल पिट घेण्यास टाळाटाळ केली जात असणे, बोंडारवाडी धरणासाठी प्रस्ताव तयार करण्याच्या सूचना शासनाने जीवन प्राधिकरणाच्या सातारा कार्यालयास दिनांक १७ सप्टेंबर, २०१९ रोजीच्या पत्राने करूनही अद्याप कार्यवाही झालेली नाही. या प्रकल्पाच्या ट्रायल पिटच्या कामाला प्रशासनाने गती न दिल्याने वोडारवाडी धरण कृती समितीच्यावतीने दिनांक १३ जानेवारी, २०२० रोजी मेढा येथे रास्ता रोको आंदोलन केलेले असणे, तरी सदर प्रकल्प लवकरात लवकर कार्यान्वित होणेसाठी शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(७) श्रीमती मंदा म्हात्रे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"नवी मुंबईतील बेलापूर विधानसभा क्षेत्रातील पोलिसांची घरे ही अतिशय जीर्ण झाली असून मोडकळीस आलेली असणे, सदर घरांची अवस्था अत्यंत दयनीय झाली असून सदर ठिकाणी रहिवास करणारे पोलिसांचे कुटुंब हे जीव मुठीत घेऊन राहत असल्याने तेथे जीवितहानी होण्याची शक्यता, सदरबाबत मी अनेक वेळा विधानसभेत प्रश्न उपस्थित केला असून तत्कालीन गृह राज्यमंत्री यांसह अनेक बैठकाही घेतल्या गेल्या असणे, सदर घरांचा पुनर्विकास करणेसंदर्भात राज्य शासनाने सिडको प्रशासनास निर्देश दिलेले असणे, सिडको प्रशासनाने पोलीस विभागास भरणा करण्यात येणाऱ्या रकमेची पॅनल्टी माफ केली असून पुनर्बाधणीबाबत पुढील कोणतीही कार्यवाही न होणे, राज्य शासनाकडून वारंवार होणारे अक्षम्य दुर्लक्ष, त्यामुळे पोलिसांच्या कुटुंबांमध्येही निर्माण होणारी असंतोषाची भावना व नाराजीचा सूर, अर्थ-अधिक पोलीस कर्मचारी घरांपासून वंचित असल्याने पोलिसांच्या घरांना वाढीव एफएसआय देऊन पुनर्विकास करण्याची गरज, जेणेकरून जास्तीत जास्त पोलीस अधिकारी-कर्मचाऱ्यांना घरांची होणारी उपलब्धता, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(८) डॉ.राहूल आहेर, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"नार-पार-औरंगा व अंबिका या चार पश्चिम वाहिनी नद्या पश्चिमीकडे वाहत जावून अरबी समुद्रात मिळणे, या पश्चिम वाहिनी नद्यांच्या खोऱ्यालगत पुर्वेस गिरणा खोरे असून सदर क्षेत्रातील पाणी उपलब्धता कमी असून हे खोरे तुटीचे खोरे असणे, या खोऱ्यातील पाण्याची गरज लक्षात घेता पश्चिमी वाहिनी नदी खोऱ्यातील पाणी वळण योजनेद्वारे गिरणा नदी खोऱ्यात वळविण्याचे नियोजन असणे, या योजनेतुन वळविण्यात आलेल्या पाण्यामुळे नाशिक जिल्ह्यातील सुरगाणा, कळवण, देवळा, सटाणा, मालेगांव, नांदगाव, चांदवड तालुक्यातील गावांना व जळगाव जिल्ह्यातील चाळिसगाव, भडगांव, पारोळा व पाचोरा या तालुक्यातील गावांना सिंचनाचा लाभ होणार असणे, तसेच पिण्याच्या पाण्याचा प्रश्न सुटणार असणे, त्यामुळे स्थानिक जनतेच्या व शेतकऱ्यांच्या विकास व हितासाठी सदर प्रकल्प होणे आवश्यक असणे, म्हणून स्थानिक नागरिकांकडून नार-पार-गिरणा नदी जोड योजना होणेबाबत वारंवार पाठपुरावा केला जात असणे, नार-पार-गिरणा नदी जोड योजनेस शासनाने तात्काळ प्रशासकीय मान्यता देऊन निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत करावयाची कार्यवाही व उपाययोजन."

(९) श्री.समाधान आवताडे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"माहे डिसेंबर च्या दुसऱ्या आठवड्यात व त्या सुमारास सोलापूर जिल्ह्यातील विशेषता पंढरपूर व मंगळवेढा तालुक्यातील पाणथळ व क्षारपड जमिनीचे प्रश्न ऐरणीवर येणे, पाणथळ व क्षारपड जमिनीची क्षेत्र हे लाभ क्षेत्रातील विहिरींच्या पाणीपातळीच्या नियतकालिक निरीक्षणाद्वारे ठरविले जाणे त्यासाठी पावसाळ्यात (१५ ऑक्टोबर ते ३१ जानेवारी) व पावसाळ्यापूर्वी (१ एप्रिल ते ३१ मे) अशा दोन हंगामात दर वर्षी नियतकालिक निरीक्षणे घेण्यात येणे, नुकत्याच झालेल्या निरीक्षणानुसार सोलापूर जिल्ह्यातील पंढरपूर व मंगळवेढा तालुक्यातील क्षारपड जमिनी मध्ये मोठ्या प्रमाणावर वाढ होणे, पंढरपूर व मंगळवेढा तालुक्यातील १००० हेक्टरपेक्षा जास्त जमिनी या क्षारपड होणे, जमिनी पाणथळ व क्षारपड होण्याची मुख्य कारणे म्हणजे कालव्याद्वारे सिंचन होणाऱ्या पाण्याचा निचरा न होणे, पावसाच्या पाण्याचा मंदगतीने होणारा निचरा, रासायनिक खतांचा अति प्रमाणात वापर आणि सर्वात महत्त्वाचे कारण म्हणजे जिल्ह्यातून वाहत असणाऱ्या भीमा नदीमध्ये मोठ्या प्रमाणावर प्रदूषण होऊन पाणी दूषित होऊन क्षारता वाढणे अशी असणे, जमिनी क्षारपड झाल्यामुळे शेती उत्पादनामध्ये घट होऊन पीक उत्पादन कमी होणे, जमिनीचा पोत खराब होऊन पीक हंगामात घट होणे, तसेच

शेतीतून शेत मजुरांचे विस्थापन होणे, कृषी उत्पादनात घट होणे व मुख्यतः शेती व शेतीपूरक व्यवसायावर प्रतिकूल परिणाम होणे आणि सर्वात महत्वाचे म्हणजे अशीच परिस्थिती राहिल्यास नजीकच्या काळात मोठ्या प्रमाणावर जमिनी क्षारपड होऊन शेत जमिनी नष्ट होण्याची भीती निर्माण होणे, याचा एकूण परिणाम शेतकऱ्यांच्या आर्थिक परिस्थितीवर होऊन त्यांच्या एकूण राहणीमानावर होणे, याच्यावर उपाय म्हणजे मोठ्या प्रमाणावर अशी भूमिगत चर योजना राबविण्याची मागणी शेतकऱ्यां मार्फत जोर धरू लागणे, सदरची योजना ही अत्यन्त प्रभावी असून दीर्घकाळ परिणाम करणारी असणे, शासनाने सांगली जिल्ह्यात सदरच्या भूमिगत चर योजना ही प्रायोगिक तत्वावर राबविली जात असणे, तीच योजना सोलापूर जिल्ह्यात देखील राबविण्याची आवश्यकता असणे, आगोदरच राज्यातला बळीराजा त्रासलेला असताना ह्या क्षारपड जमिनींचे भविष्यात मोठे संकट उभे राहून अल्प भूधारक शेतकरी भूमिहीन होण्याची भीती निर्माण होणे, यावर शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(१०) श्री.सदा सरवणकर, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"प्रभादेवी येथील श्री सिद्धिविनायक गणपती मंदिर न्यास या मंदिरामध्ये लाखो भक्तगण दर्शनासाठी येणे, मंदिराला स्वेच्छेने दानपेटीत दान टाकणे, या दानाच्या पैशाचा योग्य तो विनियोग न करणे, कोरोना काळात शासनाने भोजन थाळी चालू करण्यासाठी दिलेल्या सूचनांची अंमलबजावणी न करणे, उलट नियमात कोणतीही तरतूद नसताना विश्वस्त मंडळाने बेकायदेशीर ठराव मंजूर करणे, नियमात तरतूद नसताना शासनाला पाच कोटी रुपयांची देणगी देणे, आगाऊ कर हा संस्थेला माफ असणे, त्यानुसार शिर्डी साई संस्थानला आगाऊ कर माफ होणे, आगाऊ कर न भरण्याची सूट असतानाही शासनाला एक कोटी चाळीस लाख रुपयांचा आगाऊ कर भरणे, कोरोना काळात परराज्यातून १६,४०० लिटर तूप मागविणे, राज्यातील तूप विक्रेतांना डावलणे, सदर तूप वापराविना पडून राहणे, काही तूप फेकून देणे, उर्वरित तुपाची नियमात तरतूद नसताना निविदा मागवून विक्री करणे, मंदिराच्या नूतनीकरणासाठी निविदा मागविणे, कालावधी १८ महिन्यांचा ठरवून देणे, सदर कालावधीत नूतनीकरणाचे काम पूर्ण न झाल्यास प्रतिदिन दहा हजार रुपये दंड असा नियम असणे, त्या नियमाची पूर्तता न करणे, ठरलेल्या कालावधी पेक्षा सात महिन्यांचा कालावधी लोटूनही ठेकेदाराकडून २१ लाख रुपयांचा भुर्दंड न घेणे, यात न्यासाचे आर्थिक नुकसान होणे, कोरोनाच्या काळात सोशल डिस्टन्सिंगसाठी भाविकांना दर्शन घेण्यासाठी Q R code साठी निविदा न काढणे, जे काम ६० ते ७० लाखाचे असणे, ते काम परस्पर एका कंपनीला ३.५० कोटी रुपयांना देणे, अशा प्रकारच्या बेकायदेशीर व्यवहारांमध्ये कोट्यावधी रुपयांचा भ्रष्टाचार होणे, याबाबत शासनाकडे तक्रार करूनही त्याची दखल न घेणे, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(११) सर्वश्री. प्रकाश सोळंके, बाळासाहेब आजबे, संदिप क्षिरसागर, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"सन २०२२-२३ मध्ये राज्य सामाईक प्रवेश परिक्षा कक्ष, महाराष्ट्र शासना मार्फत एल.एल.बी (३ वर्ष) तथा एल.एल.बी. (५ वर्ष) अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश परिक्षाची सूचना दिनांक ४ मार्च, २०२२ रोजी प्रसिध्द होणे, इच्छुक उमेदवाराकडून दिनांक १९ मार्च, २०२२ ते २२ जून, २०२२ इतका प्रचंड कालावधी देणे, ऑगस्ट - २०२२ च्या पहिल्या आठवडयामध्ये परिक्षा घेणे, ऑक्टोंबर २०२२ ते डिसेंबर २०२२ पर्यंत प्रवेश प्रक्रिया पुर्ण होणे, मार्च - २०२२ मध्ये सुरु झालेली प्रक्रिया डिसेंबर - २०२२ मध्ये पुर्ण होणे, प्रवेश प्रक्रिया पुर्ण करण्यासाठी ९ ते १० महिन्याचा कालावधी लागणे, एकंदरीत प्रवेश प्रक्रियेसाठी प्रचंड दिरंगाई होणे, बार काऊन्सिल ऑफ इंडिया व विद्यापीठाच्या वेळापत्रकानुसार जुलै महिन्यात नवे सत्र सुरु होणे, अपेक्षीत असणे, राज्य शासनाच्या दिरंगाईमुळे विद्यार्थी व महाविद्यालयावर झालेला विपरीत परिणाम, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना"

(ब) लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये) संबंधित निवेदने सभागृहासमोर ठेवणे :-
(या लक्षवेधी सूचनांची सूची जोडपत्राद्वारे वेगळी वितरीत करण्यात येईल.)

(गुरूवार, दिनांक २९ डिसेंबर, २०२२ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९२ अन्वये प्रस्ताव)

सात : अंतिम आठवडा प्रस्ताव :

सर्वश्री अजित पवार, बाळासाहेब थोरात, छगन भुजबळ, नानाभाऊ पटोले, पृथ्वीराज चव्हाण, आदित्य ठाकरे, दिलीप वळसे-पाटील, डॉ. जितेंद्र आव्हाड, सर्वश्री अशोकराव चव्हाण, भास्कर जाधव, बाळासाहेब पाटील, डॉ. नितिन राऊत, सर्वश्री राजेश टोपे, सुनिल केदार, धनंजय मुंडे, अबू आजमी, हसन मुश्रीफ, रईस शेख, विनोद निकोले, अॅड. यशोमती ठाकूर (सोनावणे), सर्वश्री सुनिल प्रभू, अजय चौधरी, सुरेश वरपुडकर, डॉ. राजेंद्र शिंगणे, सर्वश्री अमीन पटेल, अमित देशमुख, कुमारी आदिती तटकरे, सर्वश्री. अनिल पाटील, रोहित पवार, राजन साळवी, रविंद्र वायकर, चेतन तुपे, श्रीमती

प्रतिभा धानोरकर, डॉ. विश्वजित कदम, सर्वश्री दिलीप मोहिते-पाटील, अमित झनक, बाबासाहेब पाटील, संजयमामा शिंदे, बाळासाहेब आजबे, रमेश कोरगांवकर, वैभव नाईक, देवेंद्र भुयार, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९२ अन्वये प्रस्ताव :- (चर्चा पुढे सुरु व मंत्र्यांचे उत्तर)

"गेल्या सहा महिन्यांच्या काळात महाराष्ट्रातील महापुरुषांचा अवमान करणारी, महाराष्ट्राच्या भूमीचे लचके तोडणारी, महाराष्ट्राच्या स्वाभिमानाशी खेळणारी, महाराष्ट्र हिताशी प्रतारणा करणारी वक्तव्ये, निर्णय, कृती सांविधानिक पदावर असलेल्या व्यक्तींकडून महाराष्ट्रात घडलेल्या असणे, यामुळे महाराष्ट्राच्या स्वाभिमानाला तडा गेल्याची भावना जनमानसात निर्माण झालेली असणे, अर्धन्यायिक प्रकरणात पदाचा दुरुपयोग केल्याची तसेच मंत्र्यांची व प्रशासकीय यंत्रणांची अनियमितता व गैरव्यवहाराची प्रकरणे उघडकीस आलेली असणे, तसेच राज्यातील ढासळलेली कायदा व सुव्यवस्थेची स्थिती, गंभीर गुन्ह्यांना आळा घालण्यास सरकारला आलेले अपयश, सेक्सटॉर्शन व अन्य अवैध धंद्यात तसेच महिलांवरील अत्याचाराच्या घटनांमध्ये झालेली वाढ, अनुसूचित जमातीच्या महिलेवरील बलात्कार व हत्येचा गुन्हा दडपण्याचा पोलिसांकडून झालेला प्रयत्न, सत्तारूढ लोकप्रतिनिधींच्या आक्षेपाह वक्तव्यांमुळे राजकीय गुंडगिरीला मिळालेले अभय, राजकीय कुरघोडीतून दाखल होत असलेले गुन्हे, प्रशासकीय यंत्रणा, पोलीस दल व केंद्रीय यंत्रणांचा राजकीय सुडबुध्दीने होत असलेला अतीगैरवापर, सत्तारूढ पक्षाच्या लोकप्रतिनिधींच्या सुरक्षेमुळे मनुष्यबळाचा नाहक वापर होत असणे, विरोधी पक्षाच्या नेत्यांवर असलेले आरोप ठेऊन त्यांना जेलमध्ये डांबून ठेवलेले असणे, अफवा रोखण्यात अपयश आल्यामुळे निरपराध जनतेला झालेली मारहाण, वेठबिगारीसाठी अनुसूचित जमातीच्या मुला-मुलींच्या खरेदी-विक्रीच्या उघडकीस आलेल्या घटना, बालगृहात होणारे मृत्यू, अतिरेकी हल्ल्यांच्या धमक्यांचे सत्र सुरु असून लोकप्रतिनिधी व उद्योजकांनाही धमक्या आलेल्या असणे, यामुळे महाराष्ट्रातील सर्व गोरगरीब जनतेमध्ये निर्माण झालेले असुरक्षिततेचे व भीतीचे वातावरण, तसेच सरकारच्या कचखाऊ धोरणांमुळे गेल्या सहा महिन्यात वेदांत-फॉक्सकॉनसह अनेक उद्योग महाराष्ट्राबाहेर गेलेले असणे, महाराष्ट्रात गुंतवणूक होण्यासाठी राजकीय इच्छाशक्तीचा दिसलेला अभाव, परिणामी महाराष्ट्रातील बेरोजगार तरुणांच्या हिरावलेल्या रोजगाराच्या संधी, मुंबई-महाराष्ट्रातील आस्थापना राज्याबाहेर स्थलांतरित करून मुंबई-महाराष्ट्राची शक्ती कमी करण्याचा झालेला प्रयत्न, उद्योगासाठी जमिनी वाटप करण्याच्या एमआयडीसीच्या निर्णयाला स्थगिती दिल्यामुळे हजारो लघु व मध्यम उद्योग उभारण्यात अडथळा निर्माण झालेला असणे, तसेच राज्यातील काही महानगरपालिका आर्थिकदृष्ट्या डबघाईला आल्या असून त्यांचा विकास कामांवर परिणाम होत असल्यामुळे घसरलेल्या आर्थिक परिस्थितीची कारणे शोधण्याची आवश्यकता, तसेच "आनंदाचा शिधा" ही योजना नियोजनाअभावी अपयशी ठरली असणे, या योजनेत झालेला भ्रष्टाचार व गैरप्रकार, मागील सरकारने यशस्वीपणे राबविलेल्या शिवभोजन थाळी योजनेकडे सरकारचे दुर्लक्ष होत असणे, तसेच राज्यात शिक्षक पात्रता परीक्षेत (टीईटी)

गैरप्रकार झाले असणे, आजही दोषी उमेदवार कार्यरत असणे, कमी पटसंख्येच्या शासकीय शाळा बंद केल्यामुळे ग्रामीण, दुर्गम, आदिवासी भागातील विद्यार्थी शिक्षणापासून वंचित राहण्याची शक्यता निर्माण झाली असणे, शासनाच्या "आपले गुरुजी" उपक्रमाला शिक्षक व पालकांकडून होत असलेला तीव्र विरोध, आठवीऐवजी तिसरीपासून परीक्षा घेण्याबाबत राज्याच्या शिक्षण मंत्र्यांनी व्यक्त केलेला मानस, परिणामी शिक्षण क्षेत्रात निर्माण झालेली संदिग्धता, राष्ट्रीय प्रज्ञाशोध परीक्षा स्थगित झाली असणे, सन २०२१-२२ या वर्षाचे क्रांतिज्योती सावित्रीबाई फुले राज्य शिक्षक गुणगौरव पुरस्काराला विलंब होत असणे, राज्यातील खासगी, प्राथमिक, माध्यमिक, उच्च माध्यमिक व वर्ग तुकड्यांतील ६५ हजार विना आणि अंशतः अनुदानित शाळेतील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना जून, २०१४ व नोव्हेंबर, २०१५ मधील वेतन अनुदान वितरणाचे सूत्र लागू करण्याची होत असलेली मागणी, तसेच राज्यातील प्रत्येक जिल्ह्यात शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय उभे करण्याची घोषणा राज्यसरकारने केली असली तरी त्यासाठी पुरेशी आर्थिक तरतूद केलेली नसणे, राज्यात काही शैक्षणिक संस्थांनी मान्यता न घेता फिजिओथेरेपीचे अभ्यासक्रम सुरु केले असणे, राज्यावर कोरोना महामारीचे संकट पुन्हा घोंगावत असल्याने त्याबाबत तातडीने करावयाच्या उपाययोजना, गेल्या ६ महिन्यात कुपोषणाचे वाढलेले प्रमाण, व्हेंटिलेटरअभावी नागपूरच्या मेडिकल हॉस्पिटलमध्ये १७ वर्षांच्या मुलीचा झालेला मृत्यू, जव्हार तालुक्यातील २१ वर्षीय मातेची रस्त्याअभावी जंगलात प्रसूती होणे, स्व.बाळासाहेब ठाकरे समृद्धी महामार्गासारख्या महामार्गावर १०८ च्या रुग्णवाहिका, इंडिकेटर व इतर आरोग्य सुविधा उपलब्ध नसणे, समृद्धी महामार्गाचे काम युध्दपातळीवर होत असताना मात्र मुंबई-गोवा राष्ट्रीय महामार्गाचे काम १३ वर्षे रखडलेले असणे, या महामार्गाची झालेली दुरावस्था, अतिवृष्टीमुळे राज्यातील ग्रामीण व शहरी भागातील रस्त्यांची झालेली दुरावस्था, राज्यात महागाईचा आगडोंब उसळलेला असणे, या सर्व प्रश्नांबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

अशासकीय कामकाज
(बैठकीच्या अखेरचे २ १/२ तास)

आठ : अशासकीय विधेयके :-

(दिनांक २३ डिसेंबर, २०२२ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या अशासकीय विधेयकाच्या सूचना) (क्रमांक १ ते ७)

(अ) पुरःस्थापनार्थ :

- (१) सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३० - महाराष्ट्र महानगरपालिका (सुधारणा) विधेयक, २०२१- श्री. संजय सावकारे, वि.स.स. यांचे.
- (२) सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३२ - महाराष्ट्र राज्यातील बेरोजगार युवक-युवतींना बेरोजगार भत्ता विधेयक, २०२१ - श्री. प्रकाश आंबटकर, वि.स.स. यांचे.
- (३) सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३४ - महाराष्ट्र प्राचीन स्मारके व पुराणवस्तुशास्त्रविषयक स्थळे व अवशेष (सुधारणा) विधेयक, २०२१ - श्री. सुहास (आण्णा) कांदे, वि.स.स. यांचे.
- (४) सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ०२ - भारतीय दंड संहिता आणि फौजदारी प्रक्रिया संहिता (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०२२ - श्री संजय सावकारे, वि.स.स. यांचे.
- (५) सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ०८ - महाराष्ट्र सार्वजनिक विश्वस्त व्यवस्था (सुधारणा) विधेयक, २०२२ - अॅड. राहुल कुल, वि.स.स. यांचे.
- (६) सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २४ - महाराष्ट्र ग्रामपंचायत (सुधारणा) विधेयक, २०२२ - श्री. संजय सावकारे, वि.स.स. यांचे.
- (७) सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २५ - महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता (सुधारणा) विधेयक, २०२२ - अॅड. राहुल कुल, वि.स.स. यांचे.

- (८) सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ४० - महाराष्ट्र प्रकल्पबाधित व्यक्तींचे पुनर्वसन (सुधारणा) विधेयक, २०२२ - श्री. प्राजक्त तनपुरे, वि.स.स. यांचे.
- (९) सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ४१ — महाराष्ट्र परदेशातील रोजगार संरक्षण विधेयक, २०२२ — डॉ.राहुल वेदप्रकाश पाटील, वि.स.स. यांचे.

(ब) विचारार्थ :

- (१) सन २०१९ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ५० — भारतीय दंड संहिता व फौजदारी प्रक्रिया संहिता (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०१९ — श्री. प्रताप सरनाईक, वि.स.स. यांचे.
- (२) सन २०१९ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ५१ — महाराष्ट्र धर्मांतर बंदी विधेयक, २०१९ — श्री.अतुल भातखळकर, वि.स.स. यांचे.
- (३) सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ९ - महाराष्ट्र दारुबंदी (सुधारणा) विधेयक, २०२० - श्री.अतुल भातखळकर, वि.स.स. यांचे.
- (४) सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १० — महाराष्ट्र चिकित्सालयीन आस्थापना (नोंदणी व विनियमन) (सुधारणा) विधेयक, २०२० - श्री.अतुल भातखळकर, वि.स.स. यांचे.
- (५) सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ११ - महाराष्ट्र कर्मचाऱ्यांची मातापित्याप्रती जबाबदारी आणि उत्तरदायित्व व देखभाल यासबंधीच्या मानकांबाबत विधेयक, २०२० - श्री.अमीत साटम, वि.स.स. यांचे.
- (६) सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २२ — राज्यातील अल्पभूधारक शेतकऱ्यांना निवृत्तीवेतन देण्याबाबत विधेयक, २०२० - श्री.प्रकाश आंबिटकर, वि.स.स. यांचे.

- (७) सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २३ – महाराष्ट्र झोपडपट्टी (सुधारणा, निर्मुलन आणि पुनर्विकास) (सुधारणा) विधेयक, २०२० - श्री.अतुल भातखळकर, वि.स.स. यांचे.
- (८) सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २४ – महाराष्ट्र (नागरी क्षेत्र) झाडांचे संरक्षण व जतन (सुधारणा) विधेयक, २०२० - श्री. सुनिल प्रभू, वि.स.स. यांचे.

" राष्ट्रगीत "

विधान भवन,
नागपूर,
दिनांक : २९ डिसेंबर, २०२२

राजेन्द्र भागवत,
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा